

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

«Πλάσε την ιστορία σου στο Πλάσι»

**Εκπαιδευτικός φάκελος για μαθητές
Ε΄ - ΣΤ΄ Δημοτικού & Γυμνασίου**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Φιλοσοφική Σχολή

 Museotek®

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγικό σημείωμα προς τους εκπαιδευτικούς.....σελ.	4
Οδηγίες και πληροφορίες	σελ. 5
Μαθησιακοί στόχοι.....σελ.	5
Προπαρασκευαστικό υλικό	σελ. 6
Συνοδευτικό υλικό	σελ. 7
Παράρτημα Α': Λύσεις συνοδευτικού υλικού.....σελ.	12

Εισαγωγικό σημείωμα προς τους εκπαιδευτικούς

Το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, σε συνεργασία με την πλατφόρμα της Museotek, προσφέρουν το ψηφιακό εκπαιδευτικό πρόγραμμα «*Πλάσε την ιστορία σου στο Πλάσι*».

Το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό πρόγραμμα σύγχρονης εκπαίδευσης έχει ως κεντρικό θέμα την Πανεπιστημιακή Ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα. Το παρόν εκπαιδευτικό πρόγραμμα έχει στόχο να φέρει τους μαθητές σε επαφή με την αρχαιολογία και την ανασκαφή ενός αρχαιολογικού χώρου, ώστε να κατανοήσουν καλύτερα τις κοινωνίες του παρελθόντος μέσα από τα υλικά τους κατάλοιπα και να ευαισθητοποιηθούν σχετικά με την προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Λίγα λόγια για την Πανεπιστημιακή Ανασκαφή στο Πλάσι

Η Πανεπιστημιακή Ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα είναι ερευνητικό πρόγραμμα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Η ανασκαφή ξεκίνησε το 2014 και, έως τώρα, έχει αποκαλύψει αλληπάλλληλα στρώματα ανθρώπινης δραστηριότητας που περιλαμβάνουν οικισμό της Πρώιμης και Μέσης Εποχής του Χαλκού (3.000-1.700 π.Χ.), νεκροταφείο των αρχών της Ύστερης Εποχής του Χαλκού (1.700-1.500 π.Χ.), οικισμό των Μυκηναϊκών χρόνων (1.400-1.200 π.Χ.), νεκροταφείο της Πρώιμης Εποχής του Σιδήρου (1.100-800 π.Χ.), ιερό των Αρχαϊκών χρόνων (800-500 π.Χ.) και βιοτεχνικές εγκαταστάσεις της Ελληνιστικής περιόδου (330-200 π.Χ.). Εκτός από την αποκάλυψη της μακρόχρονης ιστορίας του Μαραθώνα και της εκπαίδευσης των νέων αρχαιολόγων, η ανασκαφή έχει, επίσης, στόχο την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την προστασία της αρχαίας πολιτιστικής κληρονομιάς και τη σημασία της επιστήμης της Αρχαιολογίας, ιδιαίτερα της ανασκαφικής μεθοδολογίας. Ο στόχος αυτός υπηρετείται μέσω ενός προγράμματος δημόσιας αρχαιολογίας, που περιλαμβάνει επιτόπια εκπαιδευτικά προγράμματα για παιδιά και προγράμματα επισκέψεων και ξεναγήσεων για ενήλικους. Η ανασκαφή γίνεται τον Μάιο κάθε χρόνου και ξεκινά μετά τις διακοπές του Πάσχα έως τις αρχές Ιουνίου.

Οδηγίες και πληροφορίες

Το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό πρόγραμμα σύγχρονης εκπαίδευσης «*Πλάσε την ιστορία σου στο Πλάσι*» διενεργείται ψηφιακά μέσω της πλατφόρμας Museotek. Για τον τρόπο χρήσης της πλατφόρμας και για επιπλέον εξοικείωση με τις λειτουργίες αυτής, επικοινωνήστε απευθείας με εκπρόσωπο της Museotek.

Το παρόν έντυπο παρέχεται στον εκπαιδευτικό με στόχο την πληροφόρησή του καθώς και την προετοιμασία των μαθητών με το ζητούμενο του παρεχόμενου εκπαιδευτικού προγράμματος. Στόχος του είναι η διευκόλυνση της ενεργούς παρακολούθησης και συμμετοχής των μαθητών κατά τη διάρκεια του προγράμματος. Γι' αυτόν τον λόγο, το παρόν έντυπο περιλαμβάνει προπαρασκευαστικό υλικό για την προετοιμασία των μαθητών/τριων πριν τη συμμετοχή της τάξης στο πρόγραμμα.

Τέλος, περιλαμβάνεται συνοδευτικό υλικό με προτεινόμενες δραστηριότητες για μετά την ολοκλήρωση του εκπαιδευτικού προγράμματος, καθώς και οι λύσεις τους.

Σε περίπτωση που χρειαστείτε οποιαδήποτε βοήθεια, έχετε κάποια απορία ή σκέψη που θα θέλατε να μοιραστείτε μαζί μας ή συναντήσετε οποιαδήποτε δυσκολία, παρακαλούμε όπως επικοινωνήσετε μαζί μας στην ακόλουθη ηλεκτρονική διεύθυνση: school@museotek.net

Μαθησιακοί στόχοι

Το εξ αποστάσεως εκπαιδευτικό πρόγραμμα σύγχρονης εκπαίδευσης «*Πλάσε την ιστορία σου στο Πλάσι*» επιδιώκει οι μαθητές και οι μαθήτριες:

- Να εξοικειωθούν με τις μεθόδους που ακολουθούνται κατά τη διαδικασία της ανασκαφής και την αντίστοιχη ορολογία.
- Να γνωρίσουν τα στάδια μιας ανασκαφής, τα εργαλεία, τον εξοπλισμό που χρησιμοποιούνται.
- Να μάθουν τους ειδικούς επιστήμονες που συνεργάζονται σε μια ανασκαφή.
- Να γνωρίσουν τη διαδικασία της ταξινόμησης και της χρονολόγησης της αρχαίας κεραμικής.
- Να αναπτύξουν νέες δεξιότητες, όπως την παρατήρηση, την κριτική, τη συνθετική σκέψη και τον ομαδικό συντονισμό.

Προπαρασκευαστικό υλικό

- Συστήνεται στον/στην εκπαιδευτικό να κάνει μία σχετική εισαγωγή στο θέμα του εκπαιδευτικού προγράμματος, σύμφωνα και με τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο για την Πανεπιστημιακή Ανασκαφή στο Πλάσι.
- Επίσης, συζητήστε στην τάξη τα παρακάτω:
 - Τι πιστεύετε ότι κάνει ένας αρχαιολόγος;
 - Έχετε γνωρίσει κάποιον/α αρχαιολόγο;
 - Έχετε δει μια ανασκαφή;
 - Τι ονομάζουμε αρχαιολογικό χώρο;
 - Ποιοι εργάζονται σε μια ανασκαφή;
 - Πώς εντοπίζουν οι αρχαιολόγοι τις αρχαιολογικές θέσεις;
 - Ποια είδη ανασκαφικών ερευνών υπάρχουν;

Συνοδευτικό Υλικό

Δραστηριότητα 1:

Project: Αναζητήστε πληροφορίες για τις σημαντικότερες αρχαιολογικές ανακαλύψεις στην Ελλάδα. Ποιοι σπουδαίοι αρχαιολόγοι τις έφεραν στο φως; Καταγράψτε τα σημαντικότερα στοιχεία σχετικά με τις θέσεις, τα ευρήματα, το χρονολογικό πλαίσιο, αλλά και τη ζωή των αρχαιολόγων, το έργο τους, τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν κ.ά.

Δραστηριότητα 2:

Project: Αναζητήστε πληροφορίες για αρχαιολογικές ανακαλύψεις που βρίσκονται στον νομό ή την ευρύτερη περιοχή που κατοικείτε και γράψτε ένα σχετικό άρθρο που θα δημοσιευθεί στην εφημερίδα του σχολείου σας. Παράλληλα, μπορείτε να οργανώσετε μια επίσκεψη στον αρχαιολογικό χώρο που βρίσκεται στην ευρύτερη περιοχή.

Δραστηριότητα 3:

“Μαθαίνοντας για το παρελθόν...”: Συζητήστε στην τάξη πόσο σημαντικά είναι τα αρχαιολογικά ευρήματα που έρχονται στο φως από μια ανασκαφή για την ανασύνθεση του παρελθόντος; Ποια στοιχεία προσφέρουν στους ερευνητές;

Δραστηριότητα 4:

“Τα αγγεία μάς μιλούν ...”: Παρατηρήστε αναπαραστάσεις αγγείων από το διαδίκτυο και συζητήστε στην τάξη τι πληροφορίες αντλούμε για τον τρόπο ζωής, τις συνήθειες και τις ασχολίες των ανθρώπων εκείνης της εποχής.

Δραστηριότητα 5: Οι Πέρσες ονόμαζαν τους Έλληνες Yunan (δηλαδή Ίωνες), από το όνομα των πρώτων ελληνικών πληθυσμών που εγκαταστάθηκαν στα κεντρικά παράλια της Μικράς Ασίας κατά τον Α' αποικισμό των Ελλήνων. Σκεφτείτε ποιοι άλλοι λαοί αποκαλούν σήμερα τους Έλληνες Yunan;

Δραστηριότητα 6:

“Ημερολόγιο ανασκαφής”: Φανταστείτε ότι είστε αρχαιολόγοι για μια ημέρα και καταγράψτε στο ανασκαφικό σας ημερολόγιο που θα βρείτε παρακάτω τις σημαντικότερες πληροφορίες (εργασίες ημέρας, περιοχή σκάμματος, διαστάσεις αντικειμένου, είδος αντικειμένου κ.ά.) για τα ευρήματα που ανακαλύψατε.

Ημερολόγιο Ανασκαφής

Αρχαιολογικός χώρος / θέση:

.....

Ημερομηνία ανασκαφής:

Ευρήματα ημέρας:

.....

.....

.....

.....

Στοιχεία αντικειμένων (υλικό, χρώμα, διαστάσεις, διακόσμηση, χρονολόγηση, χρήση):

1.

2.

3.

4.

5.

Περιγραφή:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Σκίτσο αντικειμένου:

Δραστηριότητα 7: Διαβάστε προσεκτικά τις παρακάτω ερωτήσεις και κυκλώστε τη σωστή απάντηση.

1. Εναντίον ποιων πολέμησαν οι Αθηναίοι στη μάχη του Μαραθώνα;
α) των Σπαρτιατών
β) των Λυδών
γ) των Περσών

2. Πότε χρονολογείται η μάχη του Μαραθώνα;
α) το 470 π.Χ.
β) το 480 π.Χ.
γ) το 490 π.Χ.

3. Ποιος ήταν ο αρχηγός των Ελλήνων στη μάχη του Μαραθώνα;
α) ο Μιλτιάδης
β) ο Θεμιστοκλής
γ) ο Κίμων

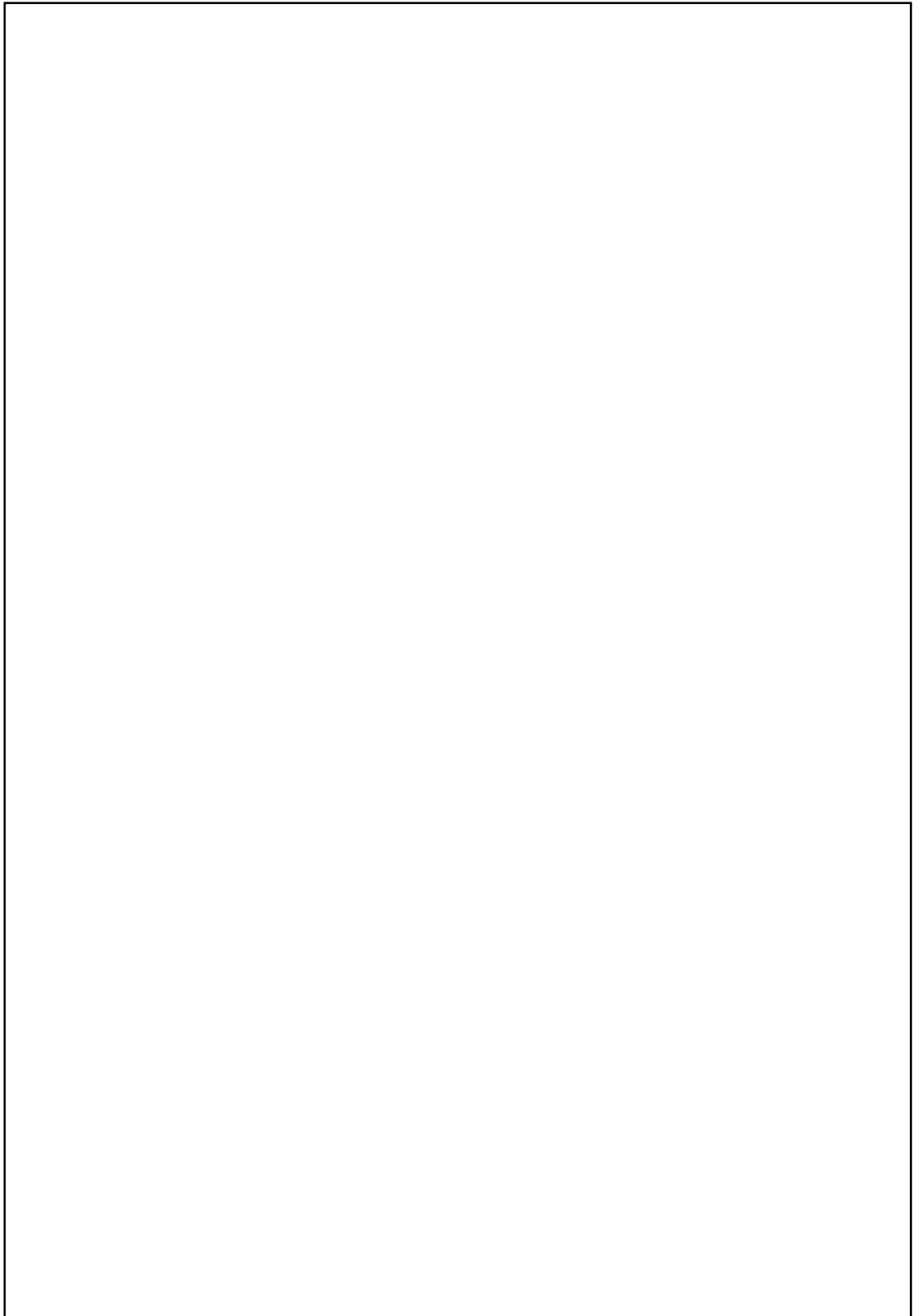
4. Ποιοι ήταν οι αρχηγοί των Περσών στη μάχη του Μαραθώνα;
α) ο Ξέρξης και ο Δάτης
β) ο Δάτης και ο Αρταφέρνης
γ) ο Αρταφέρνης και ο Ξέρξης

5. Ποιος σύγχρονος αγώνας δρόμου σχετίζεται με τη μάχη του Μαραθώνα;
α) ο αγώνας Δρόμου Βουνού «Υμηττός»
β) ο Μαραθώνιος Δρόμος
γ) ο αγώνας Αττικού Δρόμου

6. Ποια είναι η σημερινή ονομασία της Περσίας;
α) Ιράκ
β) Ιράν
γ) Ιορδανία

7. Πόσα κιλά ζύγιζε η πλήρης πανοπλία ενός οπλίτη την εποχή των ελληνοπερσικών πολέμων;
α) 10 κιλά
β) 20 κιλά
γ) 30 κιλά

Δραστηριότητα 10: Ζωγραφίστε μια σκηνή μάχης μεταξύ ενός Έλληνα και ενός Πέρση πολεμιστή.

Παράρτημα Α΄

Λύσεις συνοδευτικού υλικού

Δραστηριότητα 7: Λύση

1 – γ, 2 – γ, 3 – α, 4 – β, 5 – β, 6 – β, 7- γ

Δραστηριότητα 8: Λύση

κτερίσματα: αντικείμενα στον τάφο νεκρού

επιτύμβια στήλη: στήλη πάνω στον τάφο νεκρού

μελανόμορφος ρυθμός: ρυθμός αγγειογραφίας στον οποίο οι μορφές αποδίδονται με μαύρο χρώμα

λήκυθος: αγγείο για αρωματικό λάδι

βάρβαρος: ξένος

πέτασος: πλατύγυρο καπέλο